

[Handelsministeren.]

der er Tale; Loven skal jo ikke gælde for en længere Periode; efter Venstres Forslag skal Bestemmelsen ikke have Gyldighed længere end til Udgangen af Aaret 1935. Men hvorledes skulde det vel overhovedet være muligt at bestemme Udlaansrenten efter den Formel, at den maatte være $\frac{1}{2}$ pCt. over højeste Indlaansrente i det paagældende Pengeinstitut, altsaa $\frac{1}{2}$ pCt. over $3\frac{1}{2}$ pCt., det vil sige 4 pCt., med Tillæg af den Procentsats, som udfindes af Administrationsudgifternes Størrelse i det foregaaende Regnskabsaar.

Dette Forslag er maaske nok tænkt at skulle være et fiffigt udregnet Forslag, men efter mit Skøn er det lige det modsatte. Det, man her foreslaar, er, at man skal kunne tage forskellig Udlaansrente i de forskellige Banker, og det skal Ministeren sidde og skønne over og bevilge i hvert enkelt Tilfælde. Man maa jo erindre, at Omkostningerne beregnes forskelligt i de forskellige Banker; i nogle Banker er Tantiemen indgaaet i Omkostningerne, og i andre Banker ikke. Der vilde altsaa komme til at foreligge højst modsatte Udgangspunkter for Udregningen af den Rente, som vedkommende Institut faktisk maatte tage. Jeg maa derfor afvise Forslaget som værende ubilligt, navnlig mod Laantagerne, men for øvrigt ogsaa som værende af den Beskaffenhed, at Bankerne i Almindelighed ikke vilde kunne arbejde efter de opstillede Regler. Jeg ser i denne Forbindelse ganske bort fra, at enkelte Pengeinstitutter, hvis Virksomhed er af en særlig Art, øjeblikkelig maatte opføre med at virke, hvis Forslaget blev vedtaget.

Derimod er det af mig stillede Forslag i enhver Henseende af den Beskaffenhed, at Bankerne som Institutioner ikke kan blive bragt i nogen Art af Vanskelighed. Man kan være for eller imod Begrænsning af Udbyttet til Aktionærerne i vore Banker, og der kan være forskellige Meninger om Udbyttets Størrelse, hvis man i det hele taget vil gaa den Vej at begrænse Udbyttet eller at regulere det, men man kan ikke under nogen Form paastaa, at Udbyttets Begrænsning i sig selv skulde have en skadelig Indvirkning paa Aktiekapitalens reelle Værdi som Grundlag for Institutionens Virksomhed. Der kan naturligvis være knyttet en Vekselererinteresse, en Børspekulationsinteresse til Opretholdelse af ubundne Udbytter i vore Banker, men Børsinteresserne skal jo fornuftigvis ikke have afgørende Betydning for vore Pengeinstitutters Virksomhed eller kunne øve Ind-

flydelse paa Lovgivningsarbejdet. Det er ikke Børsen, der skal være den afgørende Faktor her, det er ikke Børsen, der skal øve Indflydelse paa Lovgivning af den Art, her er Tale om. Derimod kunde der sikkert være Anledning til, som Følge af, hvad man nu og da iagttager af Børsmanøvrer, at overveje, om ikke ændrede Bestemmelser om Børsvirksomheden bør træffes snarest muligt.

Jeg anbefaler at stemme for: det af mig stillede og af Udvalgets Flertal tiltraadte Ændringsforslag til § 12 og at stemme imod det af Venstre stillede Forslag. Det Forslag, jeg har stillet, er klart og ligetil, det vil ikke volde Pengeinstitutterne nogen Vanskelighed i deres Virksomhed, dets Vedtagelse betyder, at den Dekort, Aktiekapitalen faar i Udbytte, tilfalder de af Bankens Kunder, der har betalt de højeste Udlaansrenter, og det tvinger ikke, som Venstres Forslag gør det, Bankerne til at sætte visse lavere Udlaansrenter op i et højere Niveau. Jeg undrer mig noget over, at Venstre nægter at stemme for Forslaget, eftersom Venstrepresen ikke har forsømt nogen Lejlighed til at kritisere de deklarerede Bankudbytter. Nu er der en god Lejlighed for Venstre til at omsætte Teorien i Praxis og komme bort fra Fiffighedsanklagen, som det ærede Medlem Hr. Hasle hæftede paa Venstres Forslag og paa Venstrepartiet for dets Stilling til hele det her omhandlede Renteproblem. Dermed anbefaler jeg det af mig stillede Ændringsforslag.

Landbrugsministeren (Bording): Som det fremgaar af Betænkningen og af de Udtalelser, der er fremsat af baade Venstres og Det konservative Folkepartis Ordfører ved denne Sags Behandling, gaar disse to Partier imod Afsnit II i det foreliggende Forslag. Dette Afsnit omfatter to Spørgsmaal: for det første et Rentetilskud til de Landmænd, der er mest gældtyngede, et Rentetilskud, der foreslaas dækket gennem en Beskatning af Aktier og af Formue her i Landet.

Det andet, der indeholdes i Afsnit II, er Oprettelse af en Renteudligningsfond, det vil sige en Slags Krisekasse til Imødegaaelse af lignende Vanskeligheder for Landbruget som dem, vi har været inde i i de senere Aar.

Hvad angaar det første, Rentetilskud eller Rentelempelse for de mest kriseramte Landbrugere, er der ikke fra nogen af de to Partiers Side givet en virkelig Begrundelse for, at man gaar imod dette. Der er fremsat nogle Udtalelser, gaaende ud paa, at det